

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-203/18-C

Název	Základní škola, Dačice, Neulingerova 108
Sídlo	Neulingerova 108, 380 01 Dačice
E-mail	zvs.dacice@seznam.cz
IČ	70946965
Identifikátor	600022366
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Kotrba
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Neulingerova 108, 380 01 Dačice Náměstí Míru 476, 378 81 Slavonice
Termín inspekční činnosti	5., 6. a 8. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy. Získávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistentů pedagoga a na další podpůrná opatření).

Charakteristika

Základní škola Dačice poskytuje služby na dvou pracovištích, v Dačicích a Slavonicích. Vzdělává žáky s mentálním postižením, autismem a kombinovaným postižením. Kapacita školy je v současné době naplněna přibližně z 20 % (33 žáků). V souvislosti s legislativními změnami v oblasti společného vzdělávání počet žáků postupně klesá. Škola dále nabízí služby školní družiny a školní jídelny-výdejny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola v současné době nemá zpracovanou koncepci rozvoje, která by reagovala na aktuální situaci v oblasti speciálního školství. Žáci s lehkým mentálním postižením jsou většinou zařazováni do hlavního vzdělávacího proudu, nových žáků tudíž stále ubývá. Vedení školy nemá účinně nastavený systém řídicích a kontrolních mechanismů. Ředitel pověřil vedením pracoviště ve Slavonicích jednu z učitelek, ale tok vnitřních informací mezi oběma pracovišti vázne. Negativní dopad je patrný zejména v oblasti podmínek vzdělávání na tomto pracovišti. Povinná dokumentace školy je vedena nepřehledně, vše potřebné ale nakonec ředitel v průběhu inspekční činnosti dohledal a předložil. Tento stav byl zapříčiněn zejména nejasným rozdělením kompetencí a úkolů mezi zaměstnanci. Naopak jako velmi dobré se jevíly vztahy mezi pedagogy na jednotlivých pracovištích, což se pozitivně odrazilo na atmosféře v průběhu vzdělávání.

Vnitřní i venkovní zázemí včetně vybavení tříd a odborných učeben areálu v Dačicích poskytuje žákům vzhledem k jejich postižení optimální podmínky. Nedostatečné materiální zázemí a nedostatky v oblasti bezpečnosti byly zaznamenány na pracovišti ve Slavonicích. Městská budova je málo udržovaná, vybavení značně zastaralé. Odstranění nedostatků v oblasti bezpečnosti škola zajistila okamžitě v průběhu inspekční činnosti. Větší investice do rekonstrukce a obnovy vybavení nejsou plánovány vzhledem k prozatímní nejasné perspektivě školy.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání a výchovu celkem 16 pedagogických pracovníků z toho 7 učitelů, 1 vychovatelka a 8 asistentů pedagoga. Vyjma učitele, který má pouze bakalářské vzdělání, přesto však odvádí kvalitní práci, splňují všichni pedagogové legislativní požadavky na odbornou kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není zcela plánovité, probíhá spíše nahodile, dle zájmu učitelů.

Financování výdajů školy bylo zajišťováno především dotací ze státního rozpočtu na vzdělávání, příspěvkem od zřizovatele na provoz a finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT a evropských strukturálních fondů. Tyto prostředky jsou využity k navýšení platů pracovníků regionálního školství, k podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem, čtenářského klubu a klubu logiky. Finanční prostředky, s nimiž škola ve sledovaných letech hospodařila, umožňují realizaci školních vzdělávacích programů.

Škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu, např. zapojením do projektu Ovoce a zelenina do škol či Mléko do škol. Pokrmy podávané ve školní jídelně jsou v souladu se zásadami zdravé výživy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání v hospitovaných hodinách vycházela z potřeb, znalostí a dovedností jednotlivých žáků, kteří pracovali formou diferenciované a individuální výuky. Učitelé měli hodiny promyšlené a dobře připravené, vedli je zodpovědně a efektivně. Učebnice, učební texty a názorné pomůcky, které byly v hodinách používány, byly přiměřeně náročné a vhodně včleněné do výuky. Učitelé poskytovali žákům dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a prožitku. Příjemné pracovní klima ve třídách bylo vytvářeno vstřícnou a respektující komunikací mezi žáky a pedagogy.

Vedle efektivní frontální výuky, při které se často vhodně střídaly různé činnosti, probíhala samostatná práce, ojediněle dokonce práce ve dvojicích nebo skupinách složených ze žáků různých ročníků. Žáci byli průběžně účinně motivováni, což bylo povzbuzujícím prvkem k dalšímu výkonu. Při vyučování učitelé i žáci pouze zřídka využívali účelně počítačovou techniku. Žáci v rámci svých možností a schopností pracovali soustředěně podle pokynů učitelů, na něž se s důvěrou obraceli, pokud potřebovali pomoc při plnění úkolů. Při vzdělávání navazovali na dosavadní poznatky z praktického života, podle možností spolupracovali. Alternativní metody komunikace byly v hospitovaných hodinách využívány ojediněle, neboť většinou nebyly potřeba. Vyučující pravidelně využívali rehabilitačních i relaxačních metod. Vzhledem k typu a hloubce postižení žáků základní školy speciální byla výuka vedena hlavně individuální formou, popř. žáci plnili v rámci svých možností i samostatné úkoly. Sledované činnosti v hospitovaných hodinách většinou podporovaly rozvoj klíčových kompetencí, znalostí a dovedností žáků a vedly k rozvoji jednotlivých funkčních gramotností, které odpovídaly individuálním schopnostem žáků. Vyučující nejčastěji reedukovali oblasti oslabených kognitivních funkcí, rozvíjeli jemnou i hrubou motoriku, verbální komunikaci se žáky, přičemž respektovali jejich specifické tempo. Ve všech třídách se do vzdělávání účelně zapojily asistentky pedagoga. V hodinách probíhalo velice často povzbudivé hodnocení učitelů a sebehodnocení žáků, kterým projevovali radost ze splněného úkolu.

Aktivita školní družiny přispívá k relaxaci účastníků, vedly ke smysluplnému využití volného času a k vytváření vzájemných pozitivních vztahů. Při hospitační činnosti měli účastníci možnost zkoušet různé relaxační, výtvarné i pohybové činnosti. Všichni účastníci měli možnost vyjadřovat své názory, přání a pocity. Na jejich sdělení byl brán zřetel, vychovatelka i asistentka pedagoga napomáhala k plynulému způsobu komunikace, rozvoji slovní zásoby a vyjadřovacích schopností. Aktivita byla vychovatelkou průběžně hodnocena, vše probíhalo v pozitivní a přátelské atmosféře.

Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které škola prezentuje při účasti na kulturních a sportovních akcích a soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence v sociální gramotnosti jejich žáků a celkově vede ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola při hodnocení výsledků vzdělávání žáků vhodně volí mezi formami slovního hodnocení a hodnocení známkou. Prospěchem jednotlivců se pravidelně zabývá při jednáních pedagogické rady, celkový souhrn za školní rok pak zveřejňuje ve výročních zprávách. Dobře nastavený je systém kariérového poradenství. Žáci i zákonní zástupci mají k dispozici přehled o síti škol v regionu, s podrobnými informacemi pak přímo do školy přijíždí jejich zástupci. Škola organizuje exkurze do některých učilišť a seznamuje tak žáky s konkrétními podmínkami studia. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků v dalším stupni

vzdělávání však získává pouze nahodile, užší spolupráci s bývalými absolventy či učiteli v tomto směru dosud nenavázala.

Škola organizuje či koordinuje dostatek akcí, které žákům umožňují zpracovat důležitá společenská témata a napovídají, jak lze smysluplně trávit volný čas. Nízký výskyt sociálně patologických jevů svědčí o účinné osvětě a vzdělanosti žáků.

Škola připravuje žáky na soutěže s různým zaměřením, největších úspěchů dosahuje ve zpěvu a recitaci. Zde je velice patrná spolupráce s dalšími školami podobného typu, které pravidelně tyto akce organizují a umožňují žákům porovnat získané znalosti a dovednosti.

Žáci pravidelně prezentují vlastní aktivity a činnosti na veřejnosti, což podporuje jejich zařazení mezi zdravou populaci. Organizovanou podporou různých charitativních projektů jsou vedeni k ohleduplnosti vůči handicapovaným či jinak znevýhodněným spoluobčanům.

Škola formou dotazníků sbírá informace o kvalitě poskytovaných služeb. Z doložených výsledků plyne spokojenost veřejnosti a zejména zákonných zástupců s činností školy. Širší veřejnosti dává průběžně k dispozici informace o důležitých momentech z průběhu vzdělávání prostřednictvím webových stránek a příspěvků v místním periodickém tisku.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V souvislosti s legislativními změnami v inkluzivním vzdělávání klesá počet žáků ve škole.
- V důsledku nižšího počtu žáků je škola nucena vzdělávat více ročníků v jedné třídě.
- Na pracovišti ve Slavonicích byla pro nízký počet zájemců ukončena činnost školní družiny.
- Nadále se zlepšují materiální podmínky na pracovišti v Dačicích.
- Objevily se dílčí nedostatky v řízení školy.
- Škola velice dbá na informovanost žáků a zákonných zástupců o možnostech dalšího vzdělávání, následného uplatnění a začlenění do běžného života.

Silné stránky

- Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které škola prezentuje při účasti na kulturních a sportovních akcích a soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence v sociální gramotnosti jejích žáků a celkově vede ke zdravému životnímu stylu.
- Dobře nastavené kariérové poradenství přináší žákům a zákonným zástupcům přehled o možnostech dalšího vzdělávání a konkrétních podmínkách studia v učebních oborech.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy nemá účinně nastavený systém řídicích a kontrolních mechanismů.
- Vnitřní informační systém nezajišťuje funkční komunikaci mezi pracovišti.
- Škola nemá koncepci rozvoje, která by reagovala na aktuální situaci v oblasti speciálního školství a nastínila aktérům vzdělávání možnou variantu dalšího směřování školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci s partnery vytvořit reálnou koncepci rozvoje školy.

- Zajistit funkční vnitřní informační systém (jednání pedagogické rady sloučit společně na jedno pracoviště, osobně monitorovat činnost školy na pracovišti ve Slavonicích, posílit komunikaci mezi ředitelem a vedoucí učitelkou).
- Nastavit systém řídicích a kontrolních mechanismů (vytvořit plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a plán kontrolní a hospitační činnosti, upravit organizační strukturu školy, jasně vymezit kompetence jednotlivých zaměstnanců).
- Navázat užší spolupráci se školami, které mohou zajistit zpětnou vazbu o úspěšnosti bývalých absolventů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 11. května 2017, vydané Jihočeským krajem, U Zimního stadionu 1952/2, 370 06 České Budějovice, ze dne 27. 11. 2001, včetně 2 příloh a 12 dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu kontroly
3. Zahajovací výkazy základní školy a školní družiny
4. Rámcový školní plán 2017/2018
5. Zpráva z vlastního hodnocení školy k 24. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program, Základní škola, Dačice, Neulingerova 108, 380 01 Dačice platný od 1. 9. 2007, aktualizovaný dne 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“, Základní škola, Dačice, Neulingerova 108, 380 01 Dačice platný od 30. 8. 2006
8. Školní vzdělávací program „Škola pro život“ pro vzdělávací obor základní škola speciální I. a II. díl, Základní škola, Dačice, Neulingerova 108, 380 01 Dačice platný od 1. 9. 2010
9. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 30. 6. 2017
10. Školní řád platný od 30. 6. 2017
11. Vnitřní řád školní družiny platný od 30. 6. 2017
12. Program poradenských služeb pro školní rok 2017/2018
13. Záznamy jednání pedagogické rady a provozních porad
14. Rozvrhy tříd a učitelů základní školy platné od 1. 9. 2017
15. Třídní knihy základní školy (školní rok 2016/2017)
16. Školní matrika v listinné podobě
17. Přehledy výchovně-vzdělávací práce školní družiny
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
19. Rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení
20. Plány pedagogické podpory; individuální vzdělávací plán
21. Doklady ke školní jídelně – výdejně
22. Personální dokumentace zaměstnance s osobním číslem 51102

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka

Renáta Tvrdíková v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Jana Novotná v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích dne 3. dubna 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martin Kotrba, ředitel školy

Martin Kotrba v. r.

V Dačicích dne 5. dubna 2018